

B. Osobitná časť

K článku I (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov)

K bodom 1 a 2 [§ 13 ods. 2 písm. a) a písm. b)]

Navrhuje sa rozšíriť okruh dôchodkových dávok, ktoré sa poskytujú z dôchodkového poistenia o novú dôchodkovú dávku – 13. dôchodok.

K bodom 3 a 5 (§ 77a, § 77b a § 109 ods. 2)

Navrhujú sa podmienky nároku na 13. dôchodok a jeho výplatu. 13. dôchodok bude ex offo vyplatený poistencom, ktorí majú v decembri kalendárneho roka nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku, sirotského dôchodku, alebo sociálneho dôchodku.

Sumy 13. dôchodku sa navrhujú určiť v závislosti od priemerných mesačných súm príslušných dôchodkových dávok vykázaných Sociálnou poisťovňou k 31. decembru kalendárneho roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa určuje suma 13. dôchodku. Poberateľovi starobného dôchodku sa teda napríklad navrhuje vyplatiť 13. dôchodok v priemernej sume starobného dôchodku vykázananej k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka a poberateľovi sirotského v priemernej sume sirotského dôchodku. Na účely určenia sumy 13. dôchodku poberateľov invalidných dôchodkov sa navrhuje rozlišovať medzi priemernou sumou invalidného dôchodku poistenca, ktorého pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70 % a priemernou sumou invalidného dôchodku poistenca, ktorého pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je najviac 70 %. Priemerná suma sociálneho dôchodku sa navrhuje ustanoviť rovnako ako priemerná suma invalidného dôchodku poistenca, ktorého pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70 %.

Navrhuje sa úmerné krátenie sumy 13. dôchodku poistenca, ktorého suma dôchodkovej dávky bola určená s prihliadnutím na obdobie poistenia získane v cudzine podľa Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, alebo medzinárodnej zmluvy alebo s prihliadnutím na obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ktoré zakladá nároku na výsluhový dôchodok podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov. Účelom tohto úmerného krátenia je, aby sumy 13. dôchodku dotknutých poistencov zodpovedala dĺžke obdobia dôchodkového poistenia získaného podľa zákona o sociálnom poistení.

Navrhuje sa, aby v prípade súbehu nárokov na dva alebo viaceré 13. dôchodky sa vyplácal len ten, ktorého suma je najvyššia. Tým sa navrhuje predísť kumulácii vyplácania 13. dôchodkov.

Navrhuje sa, aby sa 13. dôchodok vyplácal v deň splatnosti dôchodkovej dávky v decembri kalendárneho roka.

K bodom 4 a 13 (§ 82 ods. 10 a § 293eq)

Navrhuje sa, aby 13. dôchodok na rozdiel od ostatných dôchodkových dávok nepodliehal valorizácii podľa § 82 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Suma 13. dôchodku sa bude zvyšovať rastom priemernej sumy sólo dôchodku príslušného druhu.

K bodom 6, 7 a 8 (§ 162 ods. 1, § 163 ods. 1, 168a ods. 1)

Navrhuje sa ustanoviť, ktorý zo základných fondov Sociálnej poisťovne je určený na výplatu 13. dôchodku. V prípade, ak nárok na 13. dôchodok a jeho výplatu vzniká na základe vyplácania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a pozostalostného dôchodku, ktorého nárok je odvodený od starobného alebo predčasného starobného dôchodku, je príslušný základný fond starobného poistenia. V prípade, ak nárok na 13. dôchodok a jeho výplatu vzniká na základe vyplácania invalidného dôchodku a pozostalostného dôchodku, ktorého nárok je odvodený od invalidného dôchodku, je príslušný základný fond invalidného poistenia. Zároveň sa navrhuje,

aby 13. dôchodok vyplácaný na základe vyplácania sociálneho dôchodku a invalidného dôchodku z mladosti bol hradený z finančných prostriedkov, ktoré štát poskytuje na osobitný účet Sociálnej poisťovne.

K bodom 9, 10 a 11 (§ 226 ods. 1 písm. o), p) a q) - šiesty bod)

V súvislosti so spôsobom určovania sumy 13. dôchodku sa navrhuje rozšírenie povinnosti Sociálnej poisťovne o povinnosť zverejňovať na svojom webovom sídle do 31. augusta príslušného kalendárneho roka sumy priemerných mesačných súm dôchodkových dávok platných k 31. decembru kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Zmeny označenia písmen § 226 ods. 1 súvisia s novelami zákona o sociálnom poistení, ktoré ešte nadobudnú účinnosť (napr. novela zavádzajúca ročné zúčtovanie v sociálnom poistení).

K bodu 12 (§ 233 ods. 10 a 11)

V súvislosti s návrhom na zrušenie zákona o poskytovaní vianočného príspevku sa navrhujú príslušné legislatívno-technické úpravy.

K bodu 14 (§ 294aa)

V súlade so zámerom transformácie vianočného príspevku na 13. dôchodok v nadväznosti na návrh zavedenia 13. dôchodku sa navrhuje zrušiť zákon č. 592/2006 Z. z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku v znení neskorších predpisov.

K článku II (zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmenách a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

Navrhuje sa upraviť nárok na výplatu a výplata 13. dôchodku poberateľom výsluhového dôchodku, invalidného výsluhového dôchodku, vdovského výsluhového dôchodku, vdoveckého výsluhového dôchodku alebo sirotského výsluhového dôchodku, ktorým bol na tento dôchodok prekvalifikovaný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, čiastočný invalidný dôchodok, dôchodok za výsluhu rokov, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotský dôchodok priznaný podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (5. časť zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení), na ktoré vznikol nárok do 30. apríla 1998 a stali sa dávkami výsluhového zabezpečenia podľa predpisu účinného od 1. mája 1998 alebo na ktoré vznikol nárok do 30. júna 2002 a stali sa dávkami výsluhového zabezpečenia podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov z dôvodu vzniku osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov a profesionálnych vojakov. V zmysle uvedeného sa navrhuje, aby 13. dôchodok patril tým výsluhovým dôchodcom, ktorí mali nárok na vianočný príspevok podľa zákona o poskytovaní vianočného príspevku, avšak bez ohľadu na výšku dôchodku.

Zároveň sa navrhuje, aby poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, sociálneho dôchodku, vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení, ktoré vypláca útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, vyplácal 13. dôchodok útvar príslušného silového rezortu. Obdobne sa postupovalo aj pri vyplácaní vianočného príspevku uvedených poberateľov dôchodkových dávok.

Navrhuje sa, aby 13. dôchodok vyplácaný útvarom príslušného silového rezortu bol výdavkom osobitného účtu.

K článku III (zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

V súvislosti s návrhom na zavedenie 13. dôchodku sa navrhuje ustanoviť, že 13. dôchodok sa nepovažuje za príjem na účely určenia súm životného minima. Rovnako to bolo v prípade vianočného príspevku.

K článku IV (účinnosť)

Navrhuje sa, aby čl. I, okrem bodu 10 a 11, čl. II a III nadobudli účinnosť 1. apríla 2020. Navrhuje sa, aby čl. I bod 10 nadobudol účinnosť 1. januára 2021 a článok I bod 11 1. januára 2023.